

Advies inzake conceptwetsvoorstel uitbreiding slachtofferrechten, Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming

uitgebracht aan : de minister voor Rechtsbescherming
datum : 22 augustus 2018

De Afdeling advies van de RSJ (hierna: de Afdeling) is gevraagd te adviseren over het conceptwetsvoorstel uitbreiding slachtofferrechten. De Afdeling vindt de invoering van twee maatregelen in het wetsvoorstel onwenselijk, te weten de verschijningsplicht bij de zitting voor (voorlopig gehechte) verdachten van een ernstig zeden- of geweldsmisdrijf en het spreekrecht voor het slachtoffer tijdens de tbs-verlengingszitting.

Om te beginnen acht de Afdeling de verschijningsplicht niet perse in het belang van het slachtoffer. Niet ieder slachtoffer vindt de verplichte aanwezigheid van de verdachte bij het uitoefenen van het spreekrecht wenselijk en het slachtoffer zal mogelijk zelf niet verschijnen om een ongewenste confrontatie te mijden.

Vanuit de rechtspositie van de verdachte bezien staat de verschijningsplicht voor verdachten op zitting in combinatie met het spreekrecht van het slachtoffer op gespannen voet met een aantal fundamentele rechtsbeginselen. Een belangrijk recht van de verdachte is dat hij voor onschuldig wordt gehouden tot het tegendeel wordt bewezen. Dat de verdachte verplicht wordt geconfronteerd met de (beschuldigende) verklaring van het slachtoffer terwijl de schuld van de verdachte nog niet vaststaat is niet in lijn met dit recht.

Tot slot acht de Afdeling het invoeren van het spreekrecht bij de tbs-verlengingszitting onwenselijk. Bij deze zitting gaat het om een reeds veroordeelde die zijn straf heeft uitgezeten of behandeld wordt. Het gaat om het inschatten van het recidiverisico en het formuleren van bijzondere voorwaarden bij een voorwaardelijke beëindiging van een behandelmaatregel, dit op grond van het oordeel van gedragsdeskundigen. Een grotere rol voor het slachtoffer strookt volgens de Afdeling niet met de aard van deze zitting.

Het advies kunt u raadplegen op de website van de RSJ www.rsj.nl onder Advisering